

Sammlung

37
MAGNALIA

Clementiæ & Potentiæ
DIVINÆ

In Choro, Foro ac Thoro jam - olim hodieq; facta
15. Calend. Novemb.

Quo & ipso die nunc-GENETHLIACO JEHOVA Opt. Max.

Illustrem & Generosissimum Dn. DOMINUM

FRIEDERICVM-CHRISTOPHORVM;

*Comitem ac Dominum Mansfeldensem, Nobilissimum Dynastam in
Heldrungn, Seeburg & Schraplaw;*

Ex

*Inclytâ item & Generosissimâ Domina, DOMINA AGNETE; Co-
mitissa ac Domina Mansfeldensi, & c. Generosissimâ Comitissâ & Domi-
nâ in Eberstein, Newgarten & Massa;*

Illustribus & Inclytis GEMELLIS MASCVLIS Dn. Dn.

DOMINO CHRISTIANO-FRIEDERICO;

Et DOMINO JOHANNÉ-ALBERTO,

Clementissimè & largissimè beavit ac ditavit.

Das ist / türhlich/

*Was etwa die hohe Majestät Gottes sonsten wol ehe zuvor an dem Geburtstage
der zweyen Mansfeldischen jungen Herrlein / den 18. Decobris / denck-
vnd merckwürdiges geschehen vnd ergehen lassen.*

IN HONOREM

*Tam Illustrissimi & Illustris CONIVII, quàm totius inclytæ DOMVS Mans-
feldicæ & Generosissimorum Parentum ac Gnatorum;*

*DIE SOLEMNI & Salutiferâ, Salutifera & Solemnis REGENERA-
TIONIS in Arce & Domo ipsâ Mansfeldiacâ solemniter instituta;*

26. Novembris Anno 1615.

*BONI OMNIS & humilima, maximèq; in Nutritium meritissi-
mum debita congratulationis ergo lata & collata*

à Martino Rinckhardo Eilenb. P. L. Cæs. Erdborn I Pastore.

AD
ILLUSTRISSIMUM
ET ILLUSTRE CON-
VIVIUM.

HÆC est illa dies, toto spectabilis ævo,
 Quam Deus ante alios primævi ab origine mundi
 Per tot seclorum seriem melioribus ausis
 Reddidit illustrem semper, semperq; celebrem,
 Semper & illorum seros meminisse Nepotes
 Fussit, & aeternæ memoranda incidere Cedro.
 Hinc jam perpetuo longæva in secla tenore
 Ac numero innumero numerant ab utroq; jacentes
 Oceano gentes, DOMINI quæ dextera largis
 Clara per immensum fudit celeberrima mundum.
 Quare agite hîc, quotquot Festum Geniale frequen-

(tant,

Quotq; vel Absentes sacra Præsentesvè lavacra,
 Sueta vocat Pietas testari, MAGNA DEO GENS;
 Ter-Sancti ANTISTES DOMINI, Celsissime Princeps;
 Quiq; vices similes geris, illustrissime TUTOR;
 Excelsiq; horum Legati, omnesq; celebres
 Quotquot se hîc facies reddunt, delecta virûm vis,
 Inclyte & illustris vario de sanguine sanguis;
 Magnanimi Heroes, fortissima pectora bello.

Inviçtiq; Viri, vero de nomine MANNI
 Gar-manni, Heer-manniq; omnes Germana Propago
 Manniadum, quos nulla movent, quos nulla fatigant

Grosse thaten Gottes
 tes an dem Tage ge-
 schehen in gemein.

M A G N A L I A .

Prælia, nec victi dociles absistere ferro.
 Nobilibusq; alij titulis, Genus inclytum & ingens.
 Nec non Nympharum celsissima turba piarum,
 Haut genus indecoresq; alia longo ordine Matres,
 (Vos siquidem imprimis devotè orare potestis)
 Ore favete omnes, & me communiter æquo
 Ferte animo. Duo de innumeris antiqua Iehovæ
 Gesta recensèbo: Vos hunc si vestra laborem
 Vincere quit Pietas, mecum ferte atq; referte
 Pectoris ex imo votum breve tale canali:
 Salve magna dies, majorq; revertere semper.

Hæc est illa dies, quâ credula turba Tonanti
 Mentepiâ exegit magni magna annua Festi,
 Nempe TABERNACLI. Quæ si juvat ardua sacra
 Tentare & tanti causas aperire diei,
 Sensa habet Amramides concepta ex mente Satoris.
 Cum jam maturas secuisset messor aristas,
 Seminaq; in fœnus sulcatis crederet arvis,
 Sacraq; post decimam gelidis lux quinta pruinis
 Spargeret Octobrem; lucem hanc sexq; inde sequentes
 Gens dilecta Deo, genus alto à sanguine Iuda
 Palmarum ramos, nec non sylvestria carpunt
 Virgulta, & glaucâ canentia fronde salicta,
 Irriguae gaudent quæ margine consita ripa,
 Flexilibusq; alijs junctim beneolentia ramis
 Tecta Domoq; parant, humiles habitantq; tabernas
 Septem ritè dies: quæis non imitabile factum
 Insuetosq; ausus celebrant, memoresq; revolvunt,
 Ut rubui loca vasta freti, loca pervia nulli,
 (Pervia facta D E O) medios impune per æstus

1. Ein grosser Fest-
 Tag.

Im alten Testament
 war an dem Tage mit
 d; grosse Hauptfest der
 Lauberhütten.

Levit. 23. v. 40.

MAGNALIA.

Calcârint sicci Patres; ut inhospita tesqua,
Horrisonos longè saltus, latèq; vacantes.
Palmifera propter spinosa cacumina SINÆ
Hucq; illucq; inopes habitârint integra fato
Lustra octo profagi tales sine sede tabernas.
Nec tamen hîc ullâ sub tempestate relictî,
Semper at auxilio tuti adiutiq; COLUMNÆ
DVCENTIS - mirum: intereaq; illasus amictus
Integritate suâ sine labe remanserit omni:
Angelicisq; cibus ipsos satiârît Olympus,
Et tandem expulsis peregrinis gentibus, arva
Mellea crediderit, quaq; exigit usus & esus.
Hac septem his leti solenniter ordine sacris
Commemorant, meritosq; Deo dant laudis honores:
Hos mediosq; inter, si vera est fama, dierum
Incidit, illustrem quem Natalem Astra salutant.
Salve magna dies, majorq; revertere semper.

Hac est illa dies, quâ luce illustrior ipsâ
Aurea LVX MVNDI, Mundi Servator Iesus
Seq; Patremq; suum invicti per robora VERBI
Collustravit, & hinc toti se prodidit orbi.
Salve magna dies, majorq; revertere semper.

Hac est illa dies, Sancto sacra nomine Luca
Insignis Medici, quo non presentius ullum
Corporis atq; Anima auxilium ferat alter in orbe,
Illius imò hodiè Tibi fert Medicina salutem.
Salve magna dies, majorq; revertere semper.

NB.

2. Ein grosser Gnaden-Tag.

An dem Tage / im 3. Jahre seines H. Predigampes erweist sich Christus zu Jerusalem ein Sohn Gottes und Messiam / Joh. 7. v. 14. mitten im Fest der Laubhütten / etc.

3. Ein grosser Heiligen-Tag / Des heiligen Evangelisten
LVCÆ.

MAGNALIA.

4 Ein grosser schuhl
Tag/dreyer Academien
Fundation vñ Anfang.

1. Heidelberg Anno
1387. NB.

2. Gripswalda: 1457.

3. Wittenberg: 1502.

*Hec est illa dies, quæ publica sceptræ, sacrasq;
Res Academijs tribus & fundamina prima
Credidit; Heidelbergæ Tibi; Gripswalda Tibiq;
(Hanc wartistaus POMERANVS sanxerat Auctor)
At verò imprimis Tibi, LEVCORIS inclyta & alma.
(Commoda scis LECTOR; nudis mihi rebus agendum
est.)*

Salve magna dies, majorq; revertere semper.

5. Ein grosser Eh-
ren-Tag. Herrn B.
THERY Doctorat
an dem Tage zu Wit-
tenberg/Anno 1512.

*Hec est illa dies, quæ IOVÆ ille alter ELIAS
Finibus excitus nostris, Mansfeldicus Augur,
Splendida suscepit Doctorum insignia DOCTOR,
Et simul accepit divina robora mentis,
Robora, quæ nec Papapotens, nec murmure totum
Confregit Latium mortem minitante, nec omnis
Sit licet & premat & tremat & fremat Orbis & Orcus:
Nulla nec ulla VIRVM vicit violentia; verum
Terga dat Impietas hodièq; & dicere mussat.*

6. Ein grosser
Glück-Tag. NB.
Der Mansfelder vnd
Pommern. Ex
precedentibus.

*(Hinc velut una dies felix POMERANIDOS oris
Olim; eademq; dies felix MANSFELDIDOS oris:
Sic quoq; nunc etiam felix MANSFELDIDOS oris;
Una eademq; itidem felix POMERANIDOS oris.
Nam POMERANA parens MANSFELDO ducta Pa-
(renti
Inclyto & illustri geminam dedit inclyta prolem:)
Salve magna dies, majorq; revertere semper.*

Hæc

MAGNALIA.

*Hec est illa dies, immitibus horrida Turcis,
Nam stravit, risitq; feros tot mille Tyrannos,
Fluctibus oppressos Iovæ, Calig; ruinâ
Ingenti, & victos pugnâ dare terga coëgit.
Salve magna dies, majorq; revertere semper.*

*Hæc; est illa dies, vel ab uno hoc nomine Magna,
CONIUGI; FIDE & celebris muliebribus ausis.*

*Incluta Vindelicis jacet urbs habitata Colonis,
Vinsburgum, à Vino celsas vocat incola turres.
Hanc olim populus, GVELVO DVCE, Cesaris ingens
CONRADI premit, & sævis circumsonat armis,
Iamq; magis portis circum & magis omnibus instant
Audaces densâq; ad muros mole feruntur
Sternere cade viros & vi perfringere portas,
Cum fessi tandem Cives infanda furentem,
Prospiciunt latè turbam, nec tendere contra
Nec spes ulla fuga, trepidi stant turribus altis
Nequicquam, atq; ultrò se dedunt turpiter hosti.*

*At verò Matres, primùm & Guelvi inclyta conjux
Suppliciter genibus positis in margine Porte
CONRADVM alloquitur submissa ac talibus in fit:*

*Augusta Aeneadum proles gentisq; togata,
Induperator ave: tibi nos fortuna precari
Et velut ad tutum voluit compellere asylum.*

Quandoquidem ergo hodiè poscunt tua facta trium-
(phum,

Non equidem in video; grator magis, obviâq; ultrò

7. Ein grosser
Sieg- und Triumph-
Tag.

An dem Tage Anno
1448. 80000. Türken
von Christen erlegt.

8. Ein grosser ehelich
cher Treu- vñ leb- tag.
Eine Herk- treue Bene-
rische Herzogin / trägt
ihren Herrn Herzog
Guelphen / vñnd andere
die ibrigen / auffm Rük-
cken aus der eröberten
Festung vñnd Stade
Wernsburg / an dem
Tage / Anno 1140.

Et

MAGNALIA

*Et prima ante alios merita fero laudis honores.
Verum age, Victor ovans, dignum te ostende triumphis,
Sic triumphando-clemens bis vincere victor
Semideumque potest miseris se ostendere victis;
Saepeque muneribus, se non poscentibus offert:
Tu quantum en humeris misera gestare valemus,
Mi socijsque meis tantum (quid femina portet?)
Muneris indulge; tanto levidense Datori.*

*Sic ait & lachrimis spargit rorantibus ora.
Annuat oranti Caesar, precibusque movetur.
Ergo ubi jam Tyrio distinctas murice vestes
Ferri expectabant, fulvo vel Iaspidas auro,
Qualibet ecce suum, nec quam labor iste gravabat,
Dulce ferebat onus, sua quoque Marita Maritum:
Sic spectata Ducis Conjux, spectabile visu,
It prior, at reliqua longe vestigia servant.
Sic sua victores, victi & sua gaudia gaudent,
Dividit & tantam tam dives adorea praedam.
Salve magna dies, majorque revertere semper.*

AD

GENEROSISSIMUM DOMI- MINUM PARENTEM,

HÆCQUE EST illa dies, PATRIÆ, PATER inlyte, no-
Qua tibi divini pregnantia signa favoris (stra,
Fœnore

9. Ein grosser vnd
glückseliger Geburts-
Tag/der zweyen Königs
feldischen jungen Herr-
lein/ Anno 1625.

MAGNALIA.

Fœnore se duplici ostentant, melioraq; spondent.
Hocq; PARENS GENEROSE fuit, quod sepè futurū,
Dum TE olim traheret fortuna sinistra, recordor,
Sperans, spondebas fato arumvisq; salutem,
Addebasp; pium hoc placido de pectore votum:

CHRISTE HOMO-DIVE, hominum Iudex aquis-
sime, quantum

Teq; Patremq; Tuum, & tua sacra infessus amavi,
Quam terra & pelago, per quanta pericula vectus,
Per crudele, per horrendum, per triste, per ingens,
Perq; hyemes æstusq; omnes, per quicquid acerbum,
Nec tamen est infans, quem quoquam crimine laesi,
NOSTI; ergo eripies tantorum ex clade malorum
Meq; meosq; & nos dabis almâ pace fruisi.

Nec tua Te Pietas, COMES, aut pia cura fefellit:
En Tibi Iova tuis clemens potiora petitis

Ante dedit geminam diverso tempore prolem,

Addidit & geminos diverso tempore sumptus:

Sed jam-nunc uno geminam dat tempore prolem!

Fallor an & geminas dabit uno tempore sedes,

Aut unam; at duplicis duplici cum pondere census?

Scilicet id tanta magnalia tanta diei

Designant. Hoc Omnipotens è culmine signum

Sidereo dedit, in tanta solatia cura.

Id tua promeruit Pietas; Id jura Themistos

Ferrea, si qua super terris sunt jura, reposcunt:

Idq; omnis FIAT, FIAT, Mansfeldia clamat.

Ergo nunc tristipone omnes pectore curas,

Et meliora Dei, Comes & Pater inclyte, summi

B

Signa

MAGNALIA

Signa cape, & gaudens letis succede futuris;
Nunc tibi parva quies; nunc meta extrema malorum,
Nunc tandem optatam componunt tempora pacem.
Nobile par Fratrum, quin nunc trias incluta Fra-
Cumq; secuturis, & qui nascentur ab illis, (trum,
Prælustri prælustre tuum de sanguine Nomen
Manniacos auctura Duces ad sidera mittent,
Semper & illustres immensum laudibus orbem
Inq; choro, inq; foro, inq; thoro præclaribus olim, &
Quæ memorata super jam sunt NATALIS honore,
Complebunt. Tum quemq; suâ virtute potentem
Tantarum innumera ardens post illustriarerum
Gesta beatorum feret ad consortia VIRTUS.
Hoc IESVS velit, & magno Pater annuat ausu.

ACCESSIT DE MAGNALIBVS HISCE ALTERIUS CONGRATU- LATIO.

Quid sacer admonuit brumali mense Novem-
Carmina Pieria ludere læta Chely? (ber,
Ut canerem optatæ solemnia gaudia lucis,
Mansfeldi illustris quæ comitatus agit:
Siccine jam fas est, lætum testudine Carmen
Ludere, & hac lætos ducere luce choros?
En.

En quos hocce die plausus en quanta videmus
Gaudia, quæ nullum sunt habitura modum.
Surgit io surgit duplex de Stemmate Proles
Illustri, Illustris dupla propago venit:
Qualia Dardanij capiebant gaudia cives.
Natus ubi Priamo Filius Hector erat:
Talia jamq; Domus Mansfeldica gaudia cepit,
Illustris soboles est ubi nata dupla:
Gaude, plaude tui tectis domus Inclyta gaude,
Quod Comes hæredes nunc generosus habet:
Fortunata dies! Comiti quo venit in auras
Illustri Proles nunc generosa dupla:
Tu Generose Comes gaude, & cum Conjuge plaude
Conjugij & capias gaudia magna tui.
Edidit in lucem tua nunc Comes Inclyte Conjunx
Mascula chara duo pignora grata thori.
Hinc Generose Parens gaude Comes inclyte plaude,
Gaudeat & Conjunx nunc Comitissa tua,
En thalami testes, en pignora dulcia lecti,
En hinc Conjugij prospera vota tui:
Illustris jam dupla modo Comes Inclyte proles
Sidere sat fausto nascitur ecce tibi.
Illustres Generosa tibi Comitissa Gemelli
Nascuntur fausto sidere, sancta Parens.
Tu Generosa Domus gaude Mansfeldica, plaude
Lætare, & gaude subdita turba modo;
Illustres bini Comites nascuntur in auras
Sidere felici subdita turba tibi.
Illustres bini Domus en Generosa Dynastæ
Nascuntur, gaude nunc Generosa Domus;

Ergo

Ergo pone graves & amaras exve curas,
Tristior hoc si quas tempore fortè geris:
Signaq; lætitiæ plausus agnosce tuorum,
Quæ Comiti debes, munera solve, tuo.
Nunc Pueri illustres felici fidere nati
Spes populi, patris gaudia, matris amor;
Vobis introitus felix sit & exitus idem,
Majestas vestras sospitet alma vias:
Cœlica divino vos lactet gratia succo,
Cantet & ad cunas diva caterva novas.
Crescite nunc vita, virtuteq; crescite magna
Tu Generose Puer, tu Generose Puer:
Vivite felices felici fidere nati
Tu Generose Comes, tu Generose Comes,
Vivite felices, florete, virete gemelli
Omnia sub vobis vesper & ortus erunt:
Singula vive diu flore & Generosa propago,
Illustris proles singula vive diu.
Florete illustres Comites florete gemelli
Florete illustres atq; vigete diu.
Vos Deus incolumes servet, vos omnibus ornet
Dotibus, ornatos vos quibus esse decet.

*Debita subjectionis ergo humili
lime vovet*

*Guilielmus Hillenius, Gothanus,
Iun: Nob: à Schulenburg in
Polleben Præceptor.*

In veteri Islebio Typis exscribebat

I A C O B U S G U B I S I U S,

99 A 6908

ULB Halle 3
002 927 25X

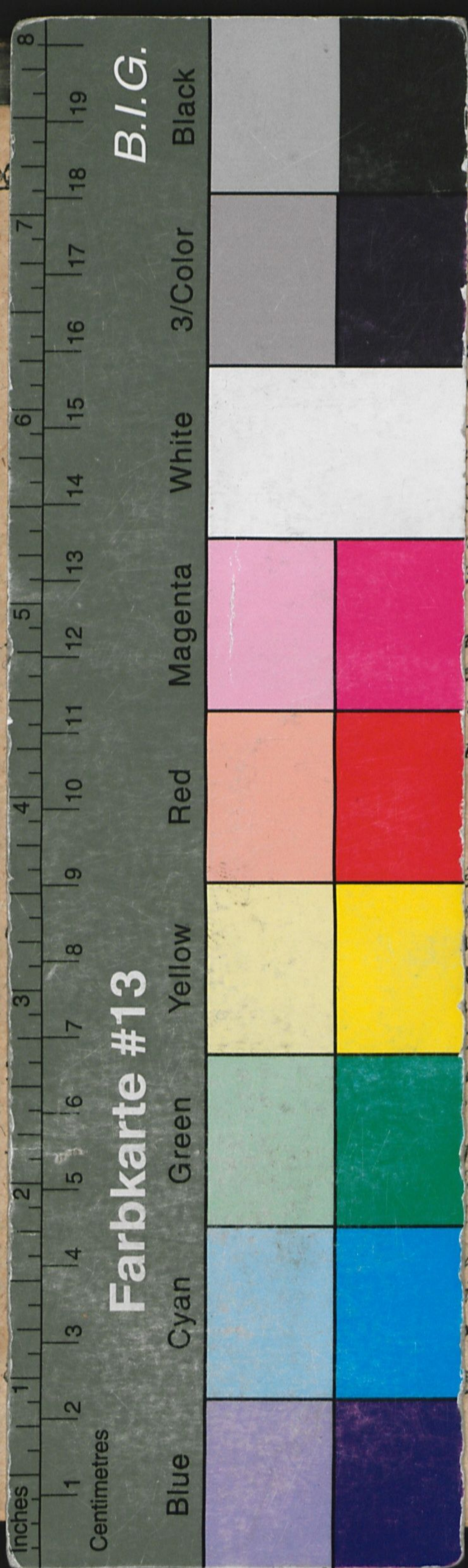

Handwritten initials: JB

Retro 1

VDA 17

B.I.G.

Farbkarte #13

37

A L I A

Potentia

Æ

n - olim hodieq; facta

vemb.

LIACO JEHOVA Opt. Max.

Dn. DOMINUM

RISTOPHORVM;

n, Nobilissimum Dynastam in

Schraplaro;

DOMINA AGNETE; Co-

generosissimá Comitissâ & Domi-

arten & Massa:

IS MASCVLIS Dn. Dn.

-FRIEDERICO;

NE-ALBERTO,

beavit ac ditavit.

wol che zuvor an dem Geburstage

erlein/den 18. Octobris/denck-

und ergehen lassen.

D R E M

am totius inclytæ DOMVS Mans-

arentum ac Gnatorum;

fera & Solemnis REGENERA-

seldiacâ solemniter instituta;

Anno 1615.

aximèq; in Nutritium meritissi-

is ergo lata & collata

P. L. Cæf. Erdborn I Pastore.